

ENDOMETRİOZİS &
ADENOMYOZİS
DERNEĞİ
2009

Endometriosis Bülten

Temmuz 2017/Sayı-3

Bazı Kadınlar İçin, Endometriosis'te Dönemsel Ağrılar Kalp Krizi Kadar Acı Verici Olabilir

Endometriosis'i olan kadınlar hayatlarının bazı dönemlerinde asemptomatik olabilirler.

Yeni Ortaya Çıkan Bilim Dalı "Nöropelveoloji"; Endometriosis, Pelvik Ağrı ve Ötesi...

Çok değil, sadece üç yıl önce, Marc Possover'in öncülüğünde, 2014 yılında İsviçre'de "Uluslararası Nöropelveoloji Derneği" kuruldu.

Adenomyosisin MR Görüntüleri İle Endometriosis Fenotipleri Arasındaki İlişki

MR ile adenomyosis görünümü ile endometriosis fenotipleri yüzeysel peritoneal endometriosis (SUP), ovaryen endometrioma (OMA), derin infiltran endometriosis (DIE) arasındaki ilişki nedir?

6th Asian Congress of Endometriosis
and
6th International Congress of Minimally Invasive Surgery

22-24 November 2017
Shiraz, Iran

* Abstract submission: July 30th, 2017
* Early bird registration: September 30th, 2017
* Abstract submission deadline: September 30th, 2017

Discover every aspect of endometriosis and adenomyosis:
Pain to infertility

EUROPEAN CONGRESS ON
ENDOMETRIOSIS

September 20 - 23, 2018, Antalya / Turkey

www.endometriosis2018.com

ÖNSÖZ

MERHABA

Üçüncü sayımızda yeniden sizlerle birlikteyiz. Geçtiğimiz 3 aylık süreçte endometriozis Dünyası için pek çok önemli gelişme yaşandı. Bunlardan en önemlisi **Dünya Endometriozis Derneğinin (WES), 13.Dünya Endometriozis Kongresinde**, Vancouver / Kanada'da Ülkemiz adına derneğimiz bir kurs (8 nolu Kurs) gerçekleştirdi. Bu kursumuz yoğun bir ilgi ile karşılandı. Kursumuzda ülkemizden Dr.Engin Oral, Dr.Gürkan Uncu , Dr.Yücel Karaman, Dr.Bariş Ata'nın yanı sıra, dünyadan da Dr.Sun Wei Guo (Çin), Dr.Marc Laufer (A.B.D), Dr.Joseph Sanflippo (A.B.D) gibi endometriozis alanında çok sayıda çalışmaları olan konuşmacılarda katkı sağladı. Katkı veren Hocalarımıza derneğimiz adına teşekkür ediyoruz.

Yine bu dönemde 2018 de **Derneğimizin** ev sahipliğinde Ülkemizde **Antalya'da yapılacak olan Avrupa Endometriozis Kongresi (4.Europian Endometriosis League Congress)** için hazırlıklarımıza devam ediyoruz. Endometriozis ile ilgili konusunda çok önemli bilimadamlarını Antalya'da görme şansımız olacak. Sıradışı kursların yer alacağı kongremizle ilgili gelişmeleri web sayfasından (www.endometriosis2018.com) takip edebilirsiniz.

Ülkemiz ve derneğimiz adına bir başka güzel gelişmede bu yıl İran'da yapılacak olan 6. Asya Endometriozis Kongresine ülkemiz ve derneğimiz adına Dr. Kutay Biberöğlü ve Dr. Engin Oral konuşma yapmak üzere davet edilmişlerdir. Daha güzel ve başarılı haberlerle Endometriozis Bültenin 4.sayısında tekrar görüşmek üzere.

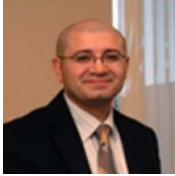
Saygılarımızla,

Endometriozis&Adenomyozis Derneği Yönetim Kurulu

Endometriozis&Adenomyozis Derneği Yönetim Kurulu2017

Prof. Dr. Yücel Karaman (Başkan)

Prof. Dr. Engin Oral
(Başkan Yardımcısı)

Doç. Dr. Taner Usta
(Genel Sekreter)

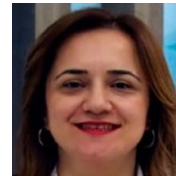
Prof. Dr. Ümit İnceboz
(Sayman)

Prof. Dr. Gürkan Uncu

Prof. Dr. Turan Çetin

Doç. Dr. Banu Kumbak Aygün

Endometriozis e-Bülten, Endometriozis&Adenomyozis Derneği tarafından hazırlanmaktadır. Bülten'de yer almasını istediğiniz konular veya sorularınız olursa drtanerusta@gmail.com drenginoral@gmail.com adresinden bize ulaşabilirsiniz.

İÇİNDEKİLER

A

SEÇİLMİŞ MAKALELER

1- Endometriozis ile İlişkili Ağrıda mikroRNA'nın Redoks Regülasyonu.

Redox regulation of microRNAs in endometriosis-associated pain. Wright KR, Mitchell B, Santanam N. Redox Biol. 2017 Aug;12:956-966. doi: 10.1016/j.redox.2017.04.037. Epub 2017 May 4.

2- Dünya Endometriozis Kongresinden: İnfertil Kadınlarda Histerosalpingografi İçin Yağ bazlı veya Su-bazlı Kontrast Madde.

Oil-Based or Water-Based Contrast for Hysterosalpingography in Infertile Women. Dreyer K, van Rijswijk J, Mijatovic V, Goddijn M, et al. N Engl J Med. 2017 May 25;376(21):2043-2052. doi: 10.1056/NEJMoA1612337. Epub 2017 May 18.

3- Bazı Kadınlar İçin, Endometriozis'te Dönemsel Ağrılar Kalp Krizi Kadar Acı Verici Olabilir.

For Some Women, Endometriosis Period Pains Can Be as Painful as a Heart Attack. EndometriosisNews'ten çeviri. John Guillebaud, University College London Professor of Reproductive Health. 31 May 2017.

4- Anksiyete, Depresyon'un Endometriozis Hastalarında Yaşam Kalitesine Etkisi.

Anxiety and depression in patients with endometriosis: impact and management challenges. Laganà AS, La Rosa VL, Rapisarda AMC, Valenti G, Sapia F, Chiofalo B, Rossetti D, Ban Frangež H, Vrtačnik Bokal E, Vitale SC. Int J Womens Health. 2017 May 16;9:323-330. doi: 10.2147/IJWH.S119729. eCollection 2017.

5- Adenomyozisin MR Görüntüleri İle Endometriozis Fenotipleri Arasındaki İlişki.

Relationship between the magnetic resonance imaging appearance of adenomyosis and endometriosis phenotypes. Chapron C, Tosti C, Marcellin L, Bourdon M, Lafay-Pillet MC, Millischer AE, Streuli I, Borghese B, Petraglia F, Santulli P. Hum Reprod. 2017 May 16:1-9. doi: 10.1093/humrep/dex088. [Epub ahead of print]

6- Peritoneal Sıvı Sitokinlerinin İnfertil Endometriozis Hastaları İle İlişkisi.

Peritoneal fluid cytokines related to endometriosis in patients evaluated for infertility. Jørgensen H, Hill AS, Beste MT, Kumar MP, Chiswick E, Fedorcsak P, Isaacson KB, Lauffenburger DA, Griffith LG, Qvigstad E. Fertil Steril. 2017 May;107(5):1191-1199.e2. doi: 10.1016/j.fertnstert.2017.03.013. Epub 2017 Apr 19.

B

DERNEĞİMİZDEN HABERLER

C

Yeni Ortaya Çıkan Bilim Dalı "Nöropelveoloji"; Endometriozis, Pelvik Ağrı ve Ötesi...

D

Endometriozis Dünyasından Haberler

E

Sosyal Medya

Hazırlama Kurulu

Doç. Dr.Taner Usta, Uz. Dr. Pınar Yalçın Bahat, Yard. Doç. Dr. Ali Yavuzcan,

Dr. Dilek Buldum, Dr. Salih Yılmaz, Dr. Işık Sözen, Dr. Ayşegül Mut

SEÇİLMİŞ MAKALELER

1- Endometriozis ile İlişkili Ağrıda mikroRNA'nın Redoks Regülasyonu

(Redox regulation of microRNAs in endometriosis-associated pain. Wright KR, Mitchell B, Santanam N. Redox Biol. 2017 Aug;12:956-966. doi: 10.1016/j.redox.2017.04.037. Epub 2017 May 4.)

Çalışmalar, endometriozisde mikroRNA'lar aracılığıyla inflamasyonu arttıran genleri ve ağrı ile ilişkili genleri etkileyerek ağrıya sebep olan yeni bir yolak tanımlamıştır. Çalışmacıların tanımladığı bu mikroRNA'lar hedef alınarak endometriozisde oksidatif stresi azaltmak için yeni bir ilaç geliştirilebilir. Bu çalışma "Redox Regulation of microRNAs in endometriosis-associated pain" Redox Biyology dergisinde yayımlanmıştır.

Batı Virginia Marshall Üniversitesi Joan C. Edwards Tıp Fakültesi'nde ki araştırma ekibi uzun zamandır endometriozisde ağrıya neden olan mekanizmaların oksidatif stres ile ilişkili olabileceği üzerinde çalışmaktadır. Araştırma ekibinin daha önce tanımladığı oksidatif stres ile mikroRNA'lar (gen aktivitesini kontrol eden RNA parçacığı) arasındaki ilişkinin gösterilmesiyle kötü kolesterol olarak da bilinen okside düşük dansiteli lipoprotein (LDL) partiküllerinin endometriozis ilişkili ağrıya yol açtığı bulunmuştur. Bu LDL partikülleri endometriozisli kadınların peritoneal sıvısında tespit edilebilir.

Fakat daha önceki çalışmada okside kolesterolün ağrıya yol açan süreci nasıl tetiklediği gösterilememiştir. Okside LDL'nin lezyonların olduğu dokudaki mikroRNA seviyelerini değiştirdiğini öne sürmüşlerdir.

Bunu ispatlamak için çok basamaklı bir yaklaşım izlemişlerdir. Öncelikle laboratuarda üretilmiş endometrium hücrelerini ya okside LDL kolesterolün farklı tipleriyle ya da endometriozisli kadınların peritoneal sıvısı ile tedavi etmişlerdir. MikroRNA değişikliklerini analiz ettiklerinde sonuçların oldukça benzer olduğunu görmüşlerdir. Daha sonra ağrısı olan ve olmayan endometriozisli hastalar ile sağlıklı kontrol grubunda mikroRNA seviyelerindeki değişiklikleri incelemişlerdir. Okside kolestrol ve peritoneal sıvı ile tedavi edilen

hücrelerde görülen ve hastalarda görülen değişiklikler kısmen çakışmıştır. 22'sinin hem tedavi edilen hücrelerde hem de dokuda değişmiş olduğu tespit edilmiştir.

Endometriozisde, inflamasyonda, ağrıda ve gen sessizliğinde rol oynadığı bilinen hücre yolakları ile ilişkili mikroRNA'lara bakarak az sayıda RNA üzerine yoğunlaşmışlardır. Bu genlerin aktifleşmesiyle endometriozis'de ağrının moleküler düzeyde nasıl tetiklendiğini göstermişlerdir. Bu yüzden tedavi edilen hücrelerde bu genlerin aktivitesini ve insan doku örneklerindeki hedef

proteinleri ölçmüşlerdir. Genlerin okside kolesterol ve peritoneal sıvı tarafından nasıl etkilendiğiyle ilgili bazı benzerlikler bulmuşlardır. Bu genler, insan dokusunda anlamlı olarak etkilenen genlerden farklı olduğu için bu bağlantıları anlamak için daha fazla çalışmaya ihtiyaç olduğunu belirtmişlerdir. Fakat bu bulgular oksidasyonu azaltan ilaçlar sayesinde endometriozis kaynaklı ağrıya baş edilebileceğini desteklemektedir. Ekibin daha önceki deneyimleri, endometriozisli kadınlara antioksidan desteğinin inflamasyonu ve kronik ağrıyı hafiflettiğini göstermiştir.

2- 13.Dünya Endometriozis Kongresinden (WES): İnfertil Kadınlarda Histerosalpingografi İçin Yağ bazlı veya Su-bazlı Kontrast Madde.

(Oil-Based or Water-Based Contrast for Hysterosalpingography in Infertile Women. Dreyer K, van Rijswijk J, Mijatovic V, Coddijn M, et al. N Engl J Med. 2017 May 25;376(21):2043-2052. doi: 10.1056/NEJMoa1612337. Epub 2017 May 18.)

New England Journal of Medicine dergisinde yayımlanan ve aynı zamanda Kanada'nın Vancouver şehrinde düzenlenen **13. Dünya Endometriozis Kongre'sinde** sunulan bu önemli çalışma bundan sonra infertiliteye yaklaşımı değiştirecek potansiyele sahip olan Lipiodol'ün fertilitte üzerine belirgin yararlarını doğrulamıştır.

H2Oil olarak bilinen bu büyük, çok merkezli ve randomize kontrollü çalışmanın verileri Avustralya Adelaide Üniversitesi Robinson Araştırma Enstitüsü'nden Profesör Ben Mol tarafından Dünya Endometriozis Kongresi'nde sunulmuştur. H2Oil çalışmasını Profesör Mol, Dr. Kim Dreyer, Dr.Velja Mijatovic (Amsterdam VU Üniversitesi Tüp Bebek Merkezi) ve Hollanda'daki 27 merkezde bulunan araştırma ekibiyle beraber yürütmüştür. Histerosalpingografi (HSG) ile infertilitesi araştırılan 1119 kadını içeren güçlü bir çalışmadır.

Kadınlar standart HSG'de kullanılan suda çözünen kontrast madde (WSCM) ile çekilen HSG ve Lipiodol® Ultra-Fluid [LIPIODOL® Ultra-Fluid 480 Injection 10 mL, GUERBET] ile çekilen HSG olarak randomize edildi. Standart HSG grubunda, HSG sonrası altıncı ayda devam eden gebelik oranı %29 iken Lipiodol grubunda bu oran %40 bulunmuş ve istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Her iki grupta da prosedüre bağlı yan etki izlenmemiştir. Lipiodol® Ultra-Fluid haşhaş tohumu yağı enjeksiyonunun iyotlanmış yağ asitlerinin bir etil esteridir. Bu yağda çözünen kontrast madde (OSCM) radyolojide yıllardır kullanılmaktadır. İnfertil bir kadının fallop tüplerinin değerlendirilmesiyle, fertilitteyi azaltan debrislerin fallop tübünden uzaklaştırılmasının yararlı olduğu bilinmektedir.

Çalışma Yeni Zelanda Auckland'da Profesör Neil Johnson (Repromed Auckland ve Robinson Araştırma Enstitüsü'nde tüp bebek uzmanı ve Dünya Endometriozis Derneği başkanı) tarafından ilerletilmiştir. 1999'dan bu yana özellikle endometriozisli kadınlarda Lipiodol® Ultra-Fluid'in fertilitte üzerine yararlı olduğu dramatik olarak gösterilmiştir. Benzer şekilde H2Oil çalışmasından önce yapılan benzer küçük çalışmalarda (382 kadını içeren 3 çalışma)

yararlı olduğunu göstermiştir.

Profesör Ben Mol: "Fallop tüplerini değerlendirmek için HSG çekilen her 10 kadında Lipiodol® kullanılmasıyla 6 ay sonra bir tane fazla gebelik ve dolayısıyla 9 ay sonra bir tane fazla bebek elde edilir" diyerek kendisinin de tesadüfen Lipiodol® Ultra-Fluid'in tubal açıklığı değerlendirmede standart olarak kullanıldığı 1960'lardan beri 'Lipiodol bebeği' olduğunu söylemektedir. Hollandalı çalışma ekibinin lideri Profesör Ben Mol sözlerine şöyle devam etmiştir: "Eğer tubal açıklığı değerlendirmek için rutin olarak Lipiodol® Ultra-Fluid'i kullanırsak daha fazla kadında başarılı sonuç elde ederiz ve IVF gibi daha pahalı olan ileri tedavilere gerek kalmaz. Ben bu noktada haklı olduğuna inanıyorum. Lipiodol® Ultra-Fluid oositin büyüdüğü çevreyi ve embriyonun yerleştiği endometriyal çevreyi geliştirerek veya daha basit olarak her zaman inandığımız gibi fallop tüplerinden akarak kadın fertilitisini arttıran maliyet etkin bir yöntemdir. Kılavuzları hazırlayan profesyonel kişiler ve sağlık hizmeti sağlayıcıları, IVF başlamadan önce infertil çiftlere bu testi uygun bir zamanda önermeyi düşünmelidirler. Aynı zamanda bu çalışmamız direk IVF yapılarak fayda sağlanan %2-3 kapalı tüpleri olan kadınları

saptadı."

Profesör Neil Johnson; "Lipiodol® Ultra-Fluid Yeni Zelanda'da 10 yıldan daha fazla zamandır infertilite tedavisi için öneriliyor. Güvenli gibi görünüyor, minimal invaziv bir teknik ve kadınlar tarafından iyi tolere ediliyor ve daha pahalı ve invaziv olan diğer infertilite tedavilerine alternatif olduğunu ispatladı." "Lipiodol® sayesinde yüzlerce Yeni Zelanda bebeği doğdu. Endometriozisli kadınlar için iyi haber; altı yıl önce 2011 yılında Montpellier'de gerçekleştirilen 11. Dünya Endometriozis Kongresi esnasında düzenlenen Dünya Endometriozis Derneği'nin toplantısında Lipiodol® Ultra-Fluid en iyi gelecek vadeden sonuçlara sahip yeni bir tedavi olarak tanımlandı. Bizim Yeni Zelanda'da yürüttüğümüz çalışmalar da Lipiodol® Ultra-Fluid kullanımının endometriozis'li kadınlarda yaklaşık 4 kat daha fazla fertilitte gelişmesine neden olduğunu gösterdi." "Hollandalı meslektaşlarımız tarafından yapılan bu yeni araştırma, Lipiodol® Ultra-Fluid'in fertilitte üzerine olan etkisini şüphesiz doğrulamıştır."

3- Bazı Kadınlar İçin, Endometriozis'te Dönemsel Ağrılar Kalp Krizi Kadar Acı Verici Olabilir

(For Some Women, Endometriosis Period Pains Can Be as Painful as a Heart Attack. EndometriosisNews'ten çeviri. John Guillebaud, University College London Professor of Reproductive Health. 31 May 2017.)

Endometriozis'i olan kadınlar hayatlarının bazı dönemlerinde asemptomatik olabilirler. Kendilerine adet dönemlerinde ağrılarının nasıl olduğu sorulduğunda, o kadar da kötü olmadığını, bunun kadın olmanın bir parçası olduğunu ve bununla başa çıkmaları gerektiğini düşündüklerini ifade ederler.

Fakat bazı kadınlar için bu ağrı, adeta bir kalp krizi gibi çok yoğun ve yıkıcı olabilir. Londra Üniversitesi'nden Prof. John Guillebaud'a göre geçmişte ağrısız periyodları olan kadınların da bu konuda tavsiyeye ihtiyacı vardır.

Reprodüktif çağdaki kadınların yaklaşık %10'unda endometriozis görüldüğü bilinmektedir ki birçoğu hala tanı almamıştır. Bu hastaların yakınmalarına karşılık aradıkları cevabı bulmaları uzun zaman alır.

Özellikler bu hastalıktan haberi bile olmayan, aşırı ağrılı dönemler yaşayan birçok kadın ve genç kızın bilgilenebilmesi için endometriozis konusunda daha fazla duyarlılığa ihtiyaç vardır.

Endometriozis'in tanısının konması güçtür ve ancak uygun koşullarda yapılan cerrahi prosedürlerle tanı konur. Daha az invazif tanıl teknikler ve daha etkin tedaviler için daha fazla araştırmaya ihtiyaç vardır. Tedavi edilmeden bırakıldığında, kadınlar yıllarca yıkıcı ağrılar çekerler. Lezyonlar diğer organlarda görülebilir, infertiliteye neden olabilir. Lena Duham ve Whoopi Goldber gibi duyarlı kadınlar bu hastalıkla ilgili duyarlılığı arttırmak ve daha semptomları başlangıçta olan kadınları bilgilendirmek amacıyla ellerinden geleni yapmaktadırlar.

4- Anksiyete, Depresyon'un Endometriozis Hastalarında Yaşam Kalitesini Etkileyen Önemli Faktörler Olduğuna Dair İnceleme

Anxiety and depression in patients with endometriosis: impact and management challenges. Laganà AS, La Rosa VL, Rapisarda AMC, Valenti G, Sapia F, Chiofalo B, et.al. Int J Womens Health. 2017 May 16;9:323-330. doi: 10.2147/IJWH.S119729. eCollection 2017.

International Journal of Women's Health'te yayımlanan makaleye göre, endometriozis'li kadınlarda anksiyete, depresyon ve diğer psikolojik semptomların gelişme riski daha yüksektir. Ayrıca bu faktörler tedavinin etkinliğini de etkilemektedir. Çalışmanın yazarları, "Anxiety and depression in patients with endometriosis; impact and management challenges" başlığı ile yayımladıkları çalışmada bu hastalarda psikiyatrik semptomları tanımanın önemini vurgulamışlardır. Bu faktörler yalnızca kadınların yaşam kalitesini değil, hastalığın ilerlemesini de etkilerler.

Anksiyete ve depresyon en sık görülen durumlar olmakla birlikte, endometriozis ile psikiyatrik hastalıklar arasındaki ilişki daha önce birçok çalışmada gösterilmiştir. Bu semptomların, endometriozis'li hastalarda görülme insidansı, diğer jinekolojik hastalıkları olanlara göre daha yüksektir.

Endometriozis'i olan kadınlar sıklıkla kronik pelvik ağrıdan yakınır. Yapılan araştırmalarda da kronik pelvik ağrının yaşam kalitesine ve ruhsal olarak iyi olma haline olan etkisi vurgulanmıştır. Bununla birlikte, anksiyete ve depresyon düzeyinin yüksek olması, kadınların ağrı toleranslarını azaltarak veya genel olarak fiziksel uyarılara duyarlılığını artırarak kadınların ağrılarını algılama biçimlerini değiştirebilir. Bu sonuçlar, kronik pelvik ağrı ve psikolojik bozukluklar arasında kısır bir döngü olduğuna işaret etmektedir, ancak bu dengeyi kontrol eden süreçler hala belirsizdir. Araştırmacılar, psikiyatrik belirtilerle ağrı algısı arasındaki ilişkiyi anlamak için ek çalışmalara ihtiyaç duyulduğunu belirtmişlerdir.

Pek çok çalışma, psikolojik faktörlerin endometriozis tedavisi sonuçlarına yapabileceği etkiyi ele almamıştır. GnRH analogları gibi hormonal terapilerin kullanımı, endometriozis semptomlarını azaltmada etkilidir, ancak sıklıkla anksiyete ve depresyon ile ilişkilidir. Bu tür tedaviler gören kadınlar, bu semptomları azaltmak için ek tedavilerden yararlanabilir.

Endometriozis ile psikolojik rahatsızlıklar arasındaki bağlantı halen bilinmemektedir ve bu nedenle semptomları yönetmek zorlaştırmaktadır. Ancak bunlar, göz ardı edilmemesi gereken önemli semptomlardır, çünkü bu kadınların yaşamları üzerinde büyük bir etkisi olabilir.

Araştırmacılar, bu çalışmada "Endometriozisi olan kadınların yönetiminde çok disiplinli bir yaklaşımın önemini vurgulama fırsatı bulduk" diye belirtmişler ve bu hastalara yapılacak bir psikolojik değerlendirmenin, anksiyete ve depresyon semptomları geliştirme riski taşıyan kadınları belirlemek ve onlara yeterli psikolojik destek sağlamak için önerildiğini eklemişlerdir.

5- Adenomyozisin MR Görüntüleri İle Endometriozis Fenotipleri Arasındaki İlişki

(Relationship between the magnetic resonance imaging appearance of adenomyosis and endometriosis phenotypes. Chapron C, Tosti C, Marcellin L, Bourdon M, Lafay-Pillet MC, Millischer AE et.al. Human Reproduction 2017 May 16:1-9. doi: 10.1093/humrep/dex088. [Epub ahead of print])

Çalışmanın Sorusu: MR ile adenomyozis görünümü ile endometriozis fenotipleri yüzeysel peritoneal endometriozis (SUP), ovaryen endometrioma (OMA), derin infiltran endometriozis (DIE) arasındaki ilişki nedir?

Özet Cevap: Myometriumun dış yüzeyinde lokalize olan fokal adenomyozis (FAOM) endometriozisli kadınlarda daha sık görülmektedir ve özellikle DIE fenotipi ile ilişkilidir.

Araştırma dizaynı, kapsamı, süresi: Bu araştırma Ocak 2011 ile Aralık 2014

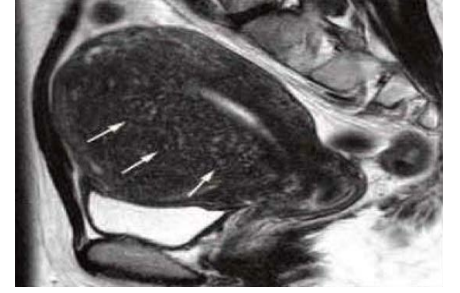
arasında semptomatik benign jinekolojik hastalıklar nedeniyle 18-42 yaş arasında gebe olmayan kadınlardan prospektif olarak toplanan verileri kullanan gözlemsel ve kesitsel bir çalışmadır.

Bulguların geniş çıkarımı: Bu araştırma diffüz ve fokal adenomyozisi daha iyi tanımlamayı amaçlayan gelecek epidemiyolojik, klinik ve mekanik araştırmalara kapı açmaktadır.

Araştırma fonu/çıkar çatışması: Bu araştırmayı destekleyen bir fon yoktur.

Otörlerin açıklayacağı herhangi bir çıkar çatışması yoktur.

Anahtar kelimeler: adenomyozis, diffüz adenomyozis, fokal adenomyozis, endometriozis fenotip, MR görüntüleme.

MR tetkiki: T2 ağırlıklı görüntülerde 3 kriter değerlendirilmiştir. (i)Endometriumu line myometriumun düşük sinyal yoğunluklu bandına karşılık gelen maksimal junctional zone (JZmax) kalınlığı (ii) maksimal JZ kalınlığı ve ölçümün aynı seviyesinde elde edilen myometriuma karşılık gelen kalınlık kullanılarak JZ maxın myometrial kalınlığa oranı (ratio max) (iii) myometrium içinde yüksek yoğunluklu yerlerin varlığı. Bu çalışmada diffüz adenomyozis şu 2 kriterin ilişkisi ile tanımlandı. (i) en az 12 mm JZ max ve (ii) oran max (ratio max) > %40. Fokal adenomyozis ile ilgili olarak radyologdan aksiyal ve sagittal T2 planlarda myometrium içinde odak yerleşimlerinin tamamı ile tanımlanması istenilmiştir. Lezyonun boyutu (uzunluk X genişlik) sistemik olarak bulunmuştur. Myometriumun iç, orta ve dış kısmında odakların yerleşimine göre daha önce fokal adenomyozisin 3 subtipi tanımlanmıştır. Bu çalışmada tanım olarak fokal adenomyozis olarak yalnızca uterusun dış yüzeyinde yerleşen, ve intakt olan ve adenomyozis ile JZ arasında korunmuş sağlıklı kas yapıları ile junctional zondan ayrı olan adenomyotik odaklar olarak değerlendirilmiştir. Çalışmada Kishi sınıflandırmasına göre fokal adenomyozis subtip 2 (extrinsic) ye karşılık gelmektedir ve dış myometriumda lokalize fokal adenomyozis olarak düşünülmelidir. (FAOM)

Tartışma: Bu prospektif çalışmada 42 yaşından küçük olan semptomatik hasta popülasyonunda FAOM endometriozisli kadınlarda kontrol grubu olarak alınan endometriozisiz hastalardan daha sık görüldüğü belirlenmiştir ve DIE endometriozis fenotipi ile anlamlı olarak ilişkili bulunmuştur. Diffüz adenomyozis hastaların 1/3 inde gözlenmiştir. (endometriozisli olsun veya olmasın). Diffüz adenomyozis endometriozis fenotipleri (SUP, OMA, DIE) ile anlamlı bir korelasyona ulaşamamıştır.

Bu çalışmanın gücü şu yönlerle bağlıdır: i) Araştırma popülasyonunun seçimi cerrahi ve histolojik kriterlere bağlıdır. Endometriozisi olmayan grup olarak çalışmaya alınan kadınlar cerrahi olarak bakılıp görülebilen endometriotik lezyonları olmayan hastalardır. Endometriozisli gruptaki kadınların histolojik olarak kanıtli endometriotik

lezyonları vardı.(ii) sonuçlar 3 endometriozis fenotipine göre çok sayıda DIE hastasıyla beraber incelendi. (iii) sonuçlar adenomyozisin diffüz veya fokal olup olmamasına göre incelendi; (iv)diffüz adenomyozisi tanımlamak için kullanılan MR kriterlerine bakılmaksızın diffüz adenomyozis ve endometriozis arasındaki ilişki benzerdir (JZmax≥12 veya ≥15 mm veya >15mm; JZmax ve/veya oran max (ratio max)); (v) klinik veriler cerrah tarafından yüz yüze görüşmeler sırasında cerrahiden 1 ay önce anket kullanılarak prospektif olarak kaydedilmiştir. (vi) preoperatif görüntülemelerde radyolog adenomyozis ve/veya endometriozisten şüphelenildiğinde bilgilendirilmişti ancak klinik bulgular ve önceki görüntülemeler hakkında bilgileri yoktu.

Bulgularımız diffüz adenomyozisin endometriozis fenotipleri ile bir ölçüde ilişkili olduğunu belirtmiştir.

Sonuç olarak, benign jinekolojik hastalıklar nedeniyle cerrahi geçiren genç kadın popülasyonu ele alındığında, çalışmamız adenomyozisin yaygın bir durum olduğunu bildirmektedir. FAOM endometriotik hastalarda daha sıklıkla görülmektedir ve önemli ölçüde DIE endometriozis fenotipi ile ilişkilidir. Diffüz adenomyozis popülasyonun 1/3 ünde görülmektedir (endometriotik veya değil) ve endometriozis fenotipleri ile anlamlı bir korelasyon bulunmamaktadır. Bu sonuçlar diffüz ve FAOM un iki farklı durum olup olmadığı sorusunu açığa çıkarmaktadır.

6- PERİTONEAL SIVI SİTOKİNLERİNİN İNFERTİL ENDOMETRİOZİS HASTALARI İLE İLİŞKİSİ

Peritoneal fluid cytokines related to endometriosis in patients evaluated for infertility. Jørgensen H, Hill AS, Beste MT, Kumar MP, Chiswick E, Fedorcsak P et. al. Fertil Steril 2017 May;107(5):1191-1199.e2. doi: 10.1016/j.fertnstert.2017.03.013. Epub 2017 Apr 19.

Hastaların Özellikleri: Klinik karakteristikleri ve 94 hastanın PS yapısı Tablo-1 de özetlendi. Tüm hastalardaki primer tanı infertilite idi. Yaş ortalaması 32,8 (SD=3,4). Hastalar Endometriosis olup olmamasına göre 2 gruba ayrıldı. 56 kadında Endometriosis tespit edildi. Vakaların %77 sinde minimal-hafif, %23 ünde orta-ağır derecede Endometriosis mevcuttu.

TABLE 1

Patient and PF characteristics (n = 94).			
Characteristics	Endometriosis present (n = 56)	Endometriosis absent (n = 38)	P value
Age	32 (24–39)	34 (27–40)	.08
Reproduction			
Pregnancies	0.4 (0–4)	0.5 (0–2)	.65
Infertility, mo	33 (12–100)	33 (12–100)	.96
Male factor	7 (13)	3 (8)	.18
Tubal factor	5 (9)	6 (16)	.31
Pain symptoms			
Dysmenorrhea	41 (73)	24 (63)	.30
Pelvic pain	18 (32)	12 (32)	.95
Dyspareunia	19 (34)	18 (47)	.19
Bowel symptoms	17 (30)	10 (26)	.67
Urinary symptoms	3 (5)	3 (8)	.62
PF aspirates			
PF volume, mL	12.1 (0.5–50)	11.6 (0.5–44)	.83
PF cells, ×10 ⁶	6.0 (1–14)	5.5 (1.5–9.9)	.16
Luteal phase	31 (55)	23 (61)	.62
Follicular phase	25 (45)	15 (39)	.62
I/II (minimal/mild)	43 (77)		
III/IV (moderate/severe)	13 (23)		

Note: Data are presented as mean (range) or proportion (%). P values represent significance of nonequivalence by independent samples t-test for continuous data and chi-square test for categorical data.

Jørgensen. Peritoneal cytokines and endometriosis. Fertil Steril 2017.

Dismenore, dispareni, dizüri ve bağırsak semptomları da dahil olmak üzere endometriosis ile ilişkili semptomların ortaya çıkışı, endometriosisi olan ve olmayan kadınlarda benzerdi (Tablo-1). Bu durum, hastaları minimal-hafif ve orta-ağır endometriosis arasında karşılaştırırken de görüldü. Yaş, parite, infertilite süresi karşılaştırılabildi. Foliküler ve luteal fazda benzer miktarlar test edildi. Aspire edilen PS'nin hücre sayımı ve hacmi iki grup arasında anlamlı farklılık göstermedi.

PS deki Sitokinler: Dilüe edilmemiş PS'da multiplex immünassay kullanılarak 48 farklı sitokin konsantrasyonu ölçüldü. IL-17 ve TNF- dışındaki tüm sitokinler algılama alt sınırının üstündeki konsantrasyonlarda miktarı belirlendi. Geri kalan 46 sitokin endometriosis olan ve olmayan kadınlar arasında karşılaştırıldı. (İlave Tablo-1) SCGF-b (P<.001), IL-8 (P=.001), HGF (P=.002) ve MCP-1 (P=.023) konsantrasyonları, endometriosisli kadınların PS'sinde anlamlı şekilde artmıştı. IL-13 (P=.008) azalmıştı (Tablo-2). Luteal ve foliküler fazın tüm sitokin konsantrasyonlarına etkilerini anlamak için her iki fazda da ölçüm yapıldı, karşılaştırıldı ve luteal fazda artan SDF1 dışında anlamlı fark saptanmadı. Sitokinler ve Endometriosis arasındaki tek değişkenli ilişkiler, siklik faza göre ayırım yapıldıktan sonra analiz edildi (Tablo-2). Sadece luteal evredeki hastalar düşünüldüğünde, L-8 (P=.013), HGF (P=.010) ve SCGF-β (P=.021) konsantrasyonları endometriosisli infertil hastalarda anlamlı düzeyde artmıştı. Endometriosisi olan ve olmayan hastalar arasında IL-13 (P=.040), SCGF-β (P=.001), IP-10 (P=.003) ve IL-1ra (P=.045) önemli ölçüde farklı olduğu ortaya kondu.

Tüm verilerin sonucunda, sitokinlerin altısı (G-CSF, IL-13, SCGF-β, IL-8, HGF ve MCP-1) endometriosis ile anlamlı derecede ilişkili bulunmuştur. SCGF-β, siklus evresi ve hastalığın ciddiyetinden bağımsız olarak belirgin bir şekilde prediktif olan tek sitokindir. SCGF-β için en iyi istatistiksel korelasyon foliküler fazda elde edildi (AUC=0.82). Luteal fazda üç sitokin (IL-8, SCGF-b ve HGF) endometriosisi işaret ediyordu, ancak prediktif güçleri düşüktü (İlave Res. 1).

Şiddetli endometriosis hariç tutulduğunda, aynı model AUC = 0.80, duyarlılığı %83 ve özgüllüğü %66 olarak hesapladı (Tablo-3, panel B). Beş sitokin Endometriosis ile negatif olarak bağlantılıydı (IL-13, IL-5, CTACK, MCP-3 ve M-CSF) ve altısı positive kovaryasyon gösterdi (SCGF-b, HGF, IFN-a2, MCP-1, IL-9 ve LIF).

TABLE 2

Comparison of cytokine concentrations (pg/mL) in patients with and without endometriosis.			
Phase and cytokine	No endometriosis	Endometriosis	P value ^a
Any	n = 38	n = 56	
IL-8	10.03 (7.03–15.82)	16.07 (10.9–28.5)	.001
SCGF-β	22,260 (13,821–28,828)	31,737 (23,741–42,207)	.001
HGF	363.7 (235.1–557.4)	494.8 (362.4–653.7)	.002
IL-13	8.85 (5.50–10.63)	6.46 (3.42–9.37)	.008
MCP-1	134.0 (105.0–170.4)	170.1 (116.9–273.8)	.023
Luteal	n = 23	n = 31	
IL-8	10.24 (6.49–19.02)	16.11 (11.51–28.34)	.013
HGF	386.0 (245.8–582.1)	521.8 (431.3–658.5)	.01
SCGF-β	23,738 (14,476–31,156)	30,286 (23,781–41,708)	.021
Follicular	n = 15	n = 25	
IL-13	8.44 (5.47–12.36)	4.49 (3.26–9.67)	.04
SCGF-β	21,578 (11,117–24,067)	34,013 (23,136–46,730)	.001
IP-10	3,292 (2,294–3,984)	5,198 (3,790–6,928)	.003
IL-1ra	18.49 (12.09–28.51)	31.08 (18.68–48.35)	.045

Note: Data are presented as median concentrations and interquartile range.
^a Mann-Whitney U-test.

Jørgensen. Peritoneal cytokines and endometriosis. Fertil Steril 2017.

6- PERİTONEAL SIVI SİTOKİNLERİNİN İNFERTİL ENDOMETRİOZİS HASTALARI İLE İLİŞKİSİ

TABLE 3

Logistic regression models with endometriosis as dependant variable.

A. Univariable logistic regression

Cycle phase	Stages compared	Variable (cytokine)	OR (CI)	P value	AUC	Sensitivity	Specificity
All	O/All	G-CSF	1.78 (1.03–3.05)	.038	0.61 (0.49–0.72)	61	60
		IL-13	0.50 (0.30–0.85)	.01	0.68 (0.56–0.79)	69	65
		SCGF- β	2.02 (1.34–3.04)	.001	0.72 (0.61–0.83)	77	58
		IL-8	2.45 (1.27–4.70)	.007	0.71 (0.61–0.82)	80	58
		HGF	2.39 (1.39–4.10)	.002	0.69 (0.58–0.80)	70	66
		MCP-1	2.09 (1.12–3.87)	.02	0.65 (0.53–0.76)	66	53
		Luteal	O/All	IL-8	2.59 (1.06–6.34)	.038	0.70 (0.55–0.85)
SCGF- β	2.42 (1.11–5.25)	.026		0.68 (0.53–0.84)	74	56	
HGF	2.83 (1.28–6.29)	.01		0.71 (0.56–0.85)	77	61	
Follicular	O/All	SCGF- β	4.24 (1.49–12.1)	.007	0.82 (0.69–0.95)	72	79

B. Multiple forward conditional logistic regression

Cycle phase	Stage	Model	OR (CI)	P value	AUC (CI)	Sensitivity, %	Specificity, %
All	O/All	SCGF- β , IL-13, G-CSF			0.81 (0.72–0.90)	86	66
		SCGF- β	2.37 (1.23–4.54)	.01			
		IL-13	0.34 (0.17–0.72)	.005			
		G-CSF	2.23 (1.06–4.70)	.035			
All	O/II	SCGF- β , IL-13, G-CSF			0.80 (0.70–0.90)	83	66
		SCGF- β	2.04 (1.05–3.98)	.037			
		IL-13	0.37 (0.18–0.75)	.006			
		G-CSF	2.14 (1.02–4.48)	.045			

Note: Only cytokines with statistically significant standardized OR are listed.

Jørgensen. Peritoneal cytokines and endometriosis. Fertil Steril 2017.

Tartışma

Endometriozis için kan biyolojik belirteçlerinin henüz klinik teşhis değeri (35) gösterilmemiş olsa da ve PS, endometriyum lezyonlarına daha yakın ve endometriozis ile inflamasyon mekanizmalarını daha iyi yansıtırsa da, endometriozis için makul erişilebilirlikte değildir.

Birlikte ele alındığında endometriozis varlığını veya yokluğunu ayırt edebilen 13 sitokin tespit ettik; biyolojik fonksiyonları çakışan ve kemokinler gibi (IL-8, MCP-1, MCP-3 ve CTACK), hematopoetik büyüme faktörleri gibi (IL-5, IL-13, IL-9, M-CSF ve G-CSF) ve genel büyüme faktörleri (HGF ve LIF) gibi üç subgruba ait olan. Kemokinler arasında IL-8 ve MCP-1 endometriozis ile pozitif korelasyon gösterirken MCP-3 ve CTACK negatif korelasyon gösterdi. IL-8 ve MCP-1, lökositleri inflamasyon bölgesine çeken kemokinlerdir. Her ikisi de, diğer çalışmalarda endometriozisli hastaların PS'de yükseldiği saptanmıştır (19,23). Endometriozisli hastaların serumlarında ve ektopik endometrial örneklerinde artmış düzeylerde ölçüldü (40). Biz CTACK PS'de ölçüldüğünde negatif korelasyon gösterdiğini bulduk. Çalışmamızda, IFN- α 2 endometriozis ile pozitif korelasyon gösterdi.

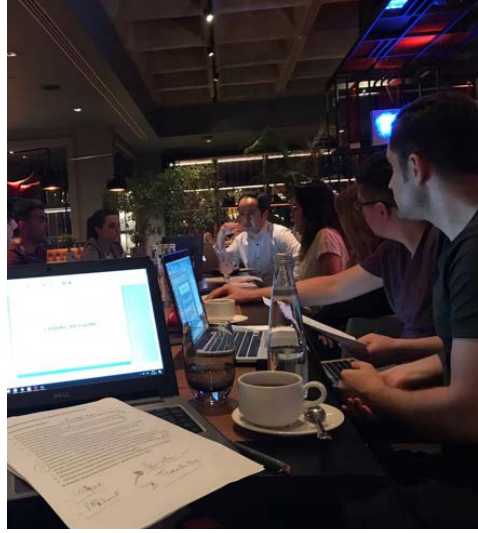
Sonuç

Bir biyolojik yaklaşımı kullanarak infertil bir hasta popülasyonunda endometriozise bağlı inflamasyon patogenezinde daha iyi bir anlayış elde ettik. Ölçülen 48 sitokinin 4'ü, MCP-1, IL-8, HGF ve SCGF- β , endometriozisli hastalarda hastalısız hastalarla karşılaştırıldığında istatistiksel olarak daha yüksek konsantrasyon gösterirken, IL-13'in endometriozisli hastalarda daha düşük bir konsantrasyona sahip olduğu görüldü. SCGF- β , G-CSF ve IL-13 den oluşan kombinasyona sahip bir model, endometriozisi %86 duyarlılık ve %67 özgüllük ile tespit edebildi. Çok değişkenli analizler, infertil hastalarda endometriozisi olan ve olmayanlar arasında farklılık gösteren 11 sitokinden oluşan bir sınıfı tanımladı. İki yöntem arasında endometriozisi olanı, endometriozisi olmayandan ayıran önemli bir uyum vardı. Bu çalışmada tanımlanan profil, infertilite hastalarında endometriozis patogenezinde önemi olan artmış angiogenesis ve hematopoietik proliferatif aktivitenin ve anormal Th1 / Th2 aktivitesi teorilerini desteklemektedir.

DERNEĞİMİZDEN HABERLER

Turkey Endometriosis Research Group (TERG) Toplantısı (1 Haziran 2017)

Derneğimiz önderliğinde ülkemizin farklı üniversite ve eğitim araştırma hastanelerinden genç akademisyen üyelerimizden oluşan **TERG** ve yürütücülüğünü **Doç. Dr. Ercan Baştu**'nun yaptığı grup ilk toplantısını gerçekleştirerek , yapılacak multicenter ulusal ve uluslararası çalışmaların ilk adımı atıldı.

Endometriosis&Adenomyozis Derneği genişletilmiş Yönetim Kurulu Toplantısı (4Haziran 2017)

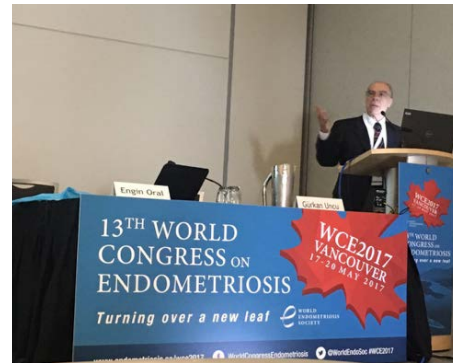
4 Haziran 2017'de İstanbul'da, Wyndham Grand Levent Otel'de Derneğimiz tarafından önümüzdeki dönemde yapılacak olan aktiviteleri ve 2018 Avrupa Endometriosis Kongresi ile ilgili yapılacaklar hakkında konuşulmak üzere hem kıdemli hocalarımız hem de genç meslektaşlarımızla biraraya geldik. Türkiye'nin dört bir yanından gelen meslektaşlarımızın katılımı ile oldukça verimli bir toplantı gerçekleştirildi.

13.Dünya Endometriosis Kongresinde Derneğimiz tarafından bir Kurs Gerçekleştirildi: WES, Course 8: "Endometriosis: Lifecycle Approach"

Bu yıl Kanada'da yapılan Dünya Endometriosis Kongresinde Derneğimiz ülkemizi temsilen büyük bir başarıya imza atmıştır. **13.Dünya Endometriosis Kongresinde** yapılan 8 kurstan birini olan "Endometriosis: Lifecycle Approach" konusuyla oluşturulan Kursumuzda ülkemizden **Dr. Engin Oral, Dr. Yücel Karaman, Dr. Gürkan Uncu, Dr. Barış Ata,** ve Çin'den Dr.Sun Wei Guo, Amerika Birleşik Devletlerinden Dr.Marc Laufer ve Dr.Joseph Sanflippo konuşmacı olarak yer aldı. Aşağıda hem kursun programına hem de linkten detaylara ulaşabilirsiniz. Yoğun bir katılımı gecen kursumuz tüm dünyadan gelen katılımcılar tarafından ilgi ile karşılanmıştır. Bu gururumuzu sizlerle paylaşmaktan büyük mutluluk duymaktayız.

<http://endometriosis.ca/wp-content/uploads/WCE2017-PCC8-Lifecycle.pdf>

Survey Report: An online survey has been sent to all participants after WCE2017. Your course was rated 93% "Excellent or Good"; a total of 15 replies were received, out of which 14 persons rated the course with "Excellent or Good".)

Yeni Ortaya Çıkan Bilim Dalı “Nöröpelveoloji”; Endometriozis, Pelvik Ağrı ve Ötesi...

Çok değil, sadece üç yıl önce, Marc Possover'in öncülüğünde, 2014 yılında İsviçre'de “Uluslararası Nöröpelveoloji Derneği” kuruldu. Bu derneği kurmaktaki ana amaç, Pelvik nöroanatomiye daha iyi anlamak ve bunu özellikle klinikte gerek tanı gerekse tedavide kullanılmasını sağlamak ve daha da önemlisi konu ile ilgili araştırmalar yapılmasını sağlamaktır. Özellikle klinikteki hastalıklarla pelvik nöroanatomi bilgisi hem tanı da hem de tedavide birleştirilerek anlamadığımız veya az anladığımız konuların daha anlaşılması hedeflendi. Endometriozis, Pelvik Ağrı, Sinir Koruyucu Cerrahi, Pelvik Organ Disfonksiyonu, Spinal Kord Hastalıkları konularında alt ilgi grupları kuruldu. Burada sevgili Marc Possover'in inanılmaz emeği sayesinde dernek önce online eğitim programına başladı. Bu eğitim programını tamamlayanlar zorlu bir sınava girerek birinci seviyeyi **“Clinical Neuropelvelogy”** tamamlıyor. Daha sonra ilk defa bu sene başlayan 2.seviye **“LION's procedure and nerve sparing surgery”** için önce Viborg Spinal Cerrahi Merkezi Viborg-Danimarka'da (Burada 4 tane LIONS prosedürü gerçekleştirildi ve daha sonra da Aarhus Üniversitesi, Anatomi Laboratuvarı, Aarhus-Danimarka'da Kadavra diseksiyonu eğitimi ile kursiyerler eğitimlerini tamamladılar. Tüm Dünyadan kursiyerlerin olduğu kursu yaklaşık 10 kişi Seviye 1 ve 2'yi tamamladı. Ülkemizden de **Doç. Dr. Taner Usta** ve **Doç. Dr. Ahmet Kale** her iki seviyeyi tamamlayan ilk Nöröpelveologlardan olmuşlardır.

Join BSGE's Facebook page today
and be part of the discussions

Make sure you review your Facebook privacy settings first.

Issue 7 | Summer 2017

 BRITISH SOCIETY FOR GYNAECOLOGICAL ENDOSCOPY

Professor Possover demonstrating how far a finger can reach on the anterior surface of the sacrum during a neuropelvelogical examination

(Fotografar Scope Dergisinden alınmıştır.)

Ahmet Kale (Turkey), Taner Usta (Turkey), Prashant Mangeshikar (India), Shaheen Khazali (UK), Soyini Howkins (US), Vito Chiantera (Italy), Jon Einarsson (US), Axel Forman (Denmark), Danny Chou (Australia), Cesar Britto (Brazil)

Bu eğitimler İngiltere Jinekolojik Endoskopi Derneği'nin (British Society For Gynaecological Endoscopy) Dergisi Scope'un bu yılki yaz sayısına konu oldu. Hocalarımızı kutlar, bu yeni alanda başarılar dileriz.

ENDOMETRİOZİS DÜNYASINDAN HABERLER

6. Asya Endometriosis ve Uluslararası Minimal İnvaziv Cerrahi Kongresi

İran'da 22-24 Kasım 2017 tarihleri arasında yapılacak olan kongrede ülkemiz ve Derneğimizi **Dr. Kutay Biberoglu** ve **Dr. Engin Oral** temsil edecektir. Hocalarımıza başarılar diliyoruz.

	Chairmen	Time	Keynote Speakers	Topic	
Wednesday 22 November 2017	Mohammad Hadi Imanieh-Sun-Wei Guo	8:00-9:00	Mohammad Hadi Imanieh-Sun-Wei Guo- Sean Tsai- Saeed Alborzi	Welcome messages	
		9:00-9:30	Charles Chapron	Endometriosis with associated adenomyosis: Which consequences for the patients?	
		9:30-10:00	Felice Petraglia	Long term management of Endometriosis	
		10:00-10:30	Lone Hummelshoj	Patient Centered Outcomes, a World Endometriosis Society Consensus	
			10:30-11:00	Coffee Break	
	Francisco Carmona-Tasuku Harada	11:00-11:20	Alexander Popov	Urinary tract endometriosis in patients with deep infiltrating endometriosis: prevalence, symptoms and management	
		11:20-11:40	Saeed Alborzi	Colorectal Endometriosis, Diagnosis & management	
		11:40-12:00	Shaheen Khazali	Pelvic nerves in endometriosis surgery	
		12:00-12:20	Yoke Fai-Fong	Risk management in endometriosis surgery	
		12:20-12:40	Amphan Chalermchokcharoenkit	Lateral pelvic side wall endometriosis: A hidden area	
		12:40-13:00	Alexey Koval	Prophylactic salpingectomy: to be or not to be?	
		13:00-14:30		Lunch	
			14:30-15:50	Panel 1: Coordinated by: Neil Johnson- Saeed Alborzi Members: Angela Aguilar- Reza Nasr- Alireza Rasekhi- Reza Saadat Mostafavi- Roya Padmehr	Panel: Imaging in Endometriosis and Adenomyosis
	Felice Petraglia- Mohammad Mehdi Akhondi	15:50-16:30	Debate: Saeed Alborzi- Abbas Aflatonian	Endometrioma and Infertility, Saeed Alborzi: In favor of surgery Abbas Aflatonian: In favor of ART	
16:30-17:00			Coffee Break		
		17:00-18:30	Panel 2: Coordinated by: Felice Petraglia- Mohammad E. Parsanezhad Members: Kutay Biberoglu - Batul Rashidi- Ashraf Alyasin- Amir Hasan Zarnani- Ensiyeh Tehranizhad- Robabeh Taheripana	Panel: Endometriosis and ART	

	Chairmen	Time	Keynote Speakers	Topic	
Thursday 23 November 2017	Charles Chapron- Abdolrasol Akbarian	8:30-9:00	Neil Johnson	Possibilities for diagnosing endometriosis, a World Endometriosis Society Consensus	
		9:00-9:30	Tasuku Harada	Advances in medical treatment of endometriosis	
		9:30-10:00	Sun-Wei Guo	Endometriosis as wounds undergoing repeated tissue injury and repair: Evidence and clinical implications	
			10:00-10:30	Coffee Break	
	Neil Johnson- Hamid Gorabi	10:30-10:50	Pietro Santulli	Management of endometriosis related infertility	
		10:50-11:10	Kutay Biberoglu	Endometriosis and infertility	
		11:10-11:30	Angela Aguilar	Dilemmas and barriers in the diagnosis of endometriosis	
		11:30-11:50	Yutaka Osuga	Diet and Supplements for Endometriosis	
		11:50-12:10	Ming-Qing Li	The role of estrogen-autophagy-immune regulation pathway in the progress of endometriosis	
		12:10-12:30	Young Min Choi	Genetics of endometriosis	
			12:30-14:00	Lunch	
			14:00-15:20	Panel 3: Coordinated by: George A Pistofidis- Abolfazl Mehdizadeh Members: Mahnaz Ashrafi- Mohammad A. Karimzadeh- Ashraf Moini- Ata Ghahiri- Sedighch Abdolahifard	Panel: Adenomyosis and Infertility
	Sean Tsai- Mehdi Paydar	15:20-16:00	Debate: Francisco Carmona- Pietro Santulli	DIE and Infertility, Francisco Carmona: In favor of surgery Pietro Santulli: In favor of ART	
		16:00-16:30		Coffee Break	
		16:30-17:50	Panel 4: Coordinated by: Khaleque Khan- Hossein Asefjah Members: Yoke Fai-Fong- Hormoz Dabir Ashrafi- Ateyeh Mansori- Ameneh Haghighi- Zahra Askari	Panel: Myoma and Infertility	

	Chairmen	Time	Keynote Speakers	Topic	
Friday 24 November 2017	Alexander Popov- Mohammad A. Karimzadeh	8:30-9:00	George A Pistofidis	Adenomyosis uteri and fertility: surgical or conservative treatment	
		9:00-9:30	Francisco Carmona	Adenomyosis: diagnosis and management	
		9:30-10:00	Sean Tsai	COUP-TFII regulates lymphangiogenesis in endometriosis	
			10:00-10:30	Coffee Break	
	George A Pistofidis- Abbas Aflatonian	10:30-10:50	Khaleque Khan	Adenomyosis: current understanding from bench to clinic	
		10:50-11:10	Engin Oral	Endometriosis associated cancer: What is new ?	
		11:10-11:30	Moamar Al-Jefout	Young adult females with pelvic pains refractory to conventional therapy	
		11:30-11:50	kyu sup Lee	Peritoneal environment in endometriosis	
		11:50-12:10	Hong Xu	miRNAs as diagnostic biomarkers for endometriosis: privation or promise?	
		12:10-12:30	Hemantha Senanayake	Metalloestrogens and Endometriosis	
			12:30-14:00	Lunch	
			14:00-15:20	Panel 5: Coordinated by: Tasuku Harada Saghar Salehpour Members: Yutaka Osuga- Ziba Zahiri- Zohreh Tavana- Shahla Chaichian- Khadijeh Shadjo	Panel: Medical Treatment of Endometriosis
	Shaheen Khazali- Engin Oral	15:20-16:00	Debate: Charles Chapron- Alexander Popov	Surgery in Endometriosis, Charles Chapron: In favor of Conservative surgery Alexander Popov: In favor of Radical surgery	
		16:00-16:15		Closing (Mohammad E. Parsanezhad)	

ENDOMETRİOZİS DÜNYASINDAN HABERLER

AAGL Global Endometriosis Submit, Iceland, 20-21 Temmuz 2017.

AAGL bu sene yaz aylarında ilk defa gerçekleştireceği Endometriozis konulu toplantısı zengin bilimsel programı ile dikkat çekiyor. Toplantının detaylarına aşağıdaki linkten ulaşabilirsiniz. Geçtiğimiz günlerde gerçekleştirilmiş olan toplantı ilk defa İzlanda'da gerçekleştirildi.

<https://www.aagl.org/iceland/>

SEUD 2018

Bu yıl Singapur'da yapılan kongre önümüzdeki yıl 26- 28 Nisan tarihleri arasında Floransa'da gerçekleştirilecektir. .

<http://seud.org/#>

Endometriosis 2017 From Diagnosis To Medical And Surgical Management: A Stocktaking International Experts' Meeting, 14-16 Eylül 2017, İtalya

Endometriozis ile ilgili çok sayıda ekspert'in bir araya geleceği toplantı bu yıl Eylül ayın'da Napoli / İtalya'da gerçekleştirilecek. Daha çok tanı ve cerrahinin ön planda olduğu bilimsel program'da çok sayıda canlı cerrahi olması ile dikkati çekiyor. Kurslar 10-13 Eylül 2017 tarihleri arasında gerçekleştirilecek. Aşağıdaki linkten detaylara ulaşılabilir.

<https://www.eshre.eu/Education/Calendar-Campus-events/Methodological-approaches-for-investigating-endometrial-function-and-endometriosis.aspx>

ESHRE CAMPUS: "Methodological approaches for investigating endometrial function and endometriosis" 18-19 Eylül 2017 Edinburg / Birleşik Krallık

Bu iki gün sürecek ESHRE Campus kursu Edinburg / Birleşik Krallık'ta gerçekleştirilecek. Detaylı bilgi için aşağıdaki ESHRE web sitesi ziyaret edilebilir.

<https://www.eshre.eu/Education/Calendar-Campus-events/Methodological-approaches-for-investigating-endometrial-function-and-endometriosis.aspx>

SOSYAL MEDYA

Endometriozis ile İlgili Makale Özetleri

Dernek sitemiz [endometriozisderneği.com](http://www.endometriozisderneği.com)'da her ay **Prof.Dr.Fatma Ferda Verit** hocamız tarafından endometriozis ile ilgili makaleler düzenli olarak taranıp özetlenmekte ve web sitemizde ana sayfada yer almaktadır. Endometriozis ile ilgili en güncel makalelere kolaylıkla ilişikteki linkten de ulaşabilirsiniz.

<http://www.endometriozisderneği.com/makaleler-0>

Endometriozis&Adenomyozis Derneği Sağlık Çalışanlarına Özel Web Sitesi

Derneğimizin meslektaşlarımız için yaptığı faaliyetlerini, yurtiçi ve yurtdışı toplantıları ve her ay endometriozis ile ilgili makale özetlerini, 2014 yılında hazırlanan Endometriozis Tanı ve Tedavi Kılavuzunu, hatta birçok kitaba web sitemizden ulaşabileceğinizi biliyormuydunuz. Derneğimizin web sitesi sadece Türkçe değil, aynı zamanda İngilizce olarakta hazırlandı. Dolayısıyla artık endometriozis dünyasına eskisine göre çok daha yakınız.

Yurtdışından yabancı ziyaretçilerimiz içinde dernek sayfamızın İngilizce versiyonuna

<http://www.endometriozisderneği.com/en> linkinden ulaşabilirsiniz. Türkçe sitemiz ile birebir güncellenmektedir.

www.endometriozisderneği.com

Endometriozis&Adenomyozis Derneği Hastalarımıza Yönelik Web Sitesi

Dernek olarak önemli önceliklerimizden biri endometriozis ile ilgili sadece Hekimlere değil hastalarımıza da ulaşmak için bir dizi aktivite gerçekleştirdik. Bunlardan biride endometriozis.org'u başlatmaktı. Burada hastalar için endometriozis ile ilgili güncel sağlık haberleri, bilgilendirme kitapçıkları ve basit testler, videolar bulunmaktadır. Site devamlı güncellenip yeni haberler yüklenmektedir. Endometriozis.org tamamen ücretsiz olup hastalarımızın doğru bilgiye ulaşması için oluşturulmuştur.

www.endometriozis.org

Bizi Sosyal medya'dan takip edebilirsiniz!

 Endometriosis Türkiye Endometriosis

 Endometriosis (cikolata kisti hastaligi)
Endometriosis

 Endometriosis_tr

 Endometriosis_tr

 European Endometriosis League

 ENDOMETRIOSIS & ADENOMYOSIS ASSOCIATION OF TURKEY

**EUROPEAN CONGRESS ON
ENDOMETRIOSIS**

September 20 - 23, 2018, Antalya / Turkey

www.endometriosis2018.com